

Analys

Statliga myndigheters lokaler i
Stockholm, Solna och
Sundbyberg 2017 och 2018

EKONOMISTYRNINGSVERKET

Publikationen kan laddas ner
från ESV:s webbplats esv.se.

Datum: 2019-10-09

Dnr: 2019-01125

ESV-nr: ESV 2019:42

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Stefan Gehlin

Förord

Denna analys är en uppföljning av ESV:s analys Statliga myndigheters lokaler i Stockholm, Solna och Sundbyberg 2016 och 2017 (ESV 2018:51). Analysen visar hur de statliga myndigheternas lokaler i Stockholm, Solna och Sundbyberg har förändrats mellan 2017 och 2018 med en framåtblick till 2020.

I detta ärende har generaldirektör Clas Olsson beslutat. Utredare Stefan Gehlin har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Bo Stoltz och utredare Björn Andersson deltagit.

Stockholm 2019-10-09

Clas Olsson

Stefan Gehlin

1 Sammanfattning

I rapporten Statens lokalförsörjning (ESV 2013:36) redovisade Ekonomistyrningsverket (ESV) en kartläggning av myndigheternas lokaler i första hand inom området Stockholm innanför tullarna, men delvis också inom området Stockholm utanför tullarna samt Solna och Sundbyberg. I kartläggningen undersökte vi i första hand förändringen mellan 2006 och 2012. Vi gjorde också en framåtblick till 2014. ESV har därefter gjort fem uppföljningar. I dessa har vi utökat området till att omfatta hela Stockholm samt Solna och Sundbyberg.

Denna analys ska i första hand ses som en uppföljning som omfattar samma område som ESV:s analys från 2018. I årets analys har tidshorisonten flyttats fram ett år och avser förändringen mellan 2017 och 2018 med en framåtblick till 2020.

Uppföljningen visar att myndigheternas lokaler för hela området fortsätter att öka. Ökningen har skett i Stockholm i det inre området innanför tullarna samt i Solna och Sundbyberg. I det inre området beror ökningen på att Regeringskansliet flyttat tillbaka till kvarteret Björnen-Loen på Drottninggatan. Samtidigt fortsätter trenden med minskade lokaler i övriga områden inom Stockholm innanför tullarna.

ESV bedömer att trenden med en ökad lokalarea för hela området fortsätter även till 2020, där ökningen i första hand sker i Stockholm utanför tullarna samt i Solna och Sundbyberg. Samtidigt bedöms lokalarean minska i Stockholm innanför tullarna inom både det inre området och mellanområdet. Minskningen i det inre området beror till stor del på att Regeringskansliet tillfälligt lämnat lokalerna i Rosenbad, på grund av ombyggnad.

I flera fall har kommande förändringar inte varit kända när ESV stämt av myndigheternas lokaler. Dessa förändringar kan medföra att den totala lokalarean blir något mindre än vad ESV beräknat.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

ESV fick i regeringsbeslut den 1 november 2012 i uppdrag att utreda och lämna förslag på en rad punkter inom området statens lokalförsörjning. I uppdraget ingick även att kartlägga myndigheternas lokalisering i centrala Stockholm 2006 och 2012. ESV skulle samråda med Socialdepartementet för att definiera centrala Stockholm och avgöra vilka myndigheter som skulle omfattas av kartläggningen.

Efter samråd med Socialdepartementet bestämdes att centrala Stockholm skulle definieras som samma område som ESV benämnt Rikthyresområde 1 Stockholm innanför tullarna, vid beräkningen av omräkningstal för pris- och löneomräkning av lokalkostnader. Vidare bestämdes att samtliga myndigheter inom detta område skulle ingå i kartläggningen.

För att öka flexibiliteten i kartläggningen delades centrala Stockholm in i ett yttre, ett mellan och ett inre område. Även området Stockholm utanför tullarna samt Solna och Sundbyberg inkluderades i delar av kartläggningen. Förutom kartläggningen avseende 2006 och 2012 gjordes en framåtblick till 2014. I senare uppföljningar har området utökats till att omfatta hela Stockholm, Solna och Sundbyberg då de ingår i samma hyresmarknad. Området Stockholm utanför tullarna samt Solna och Sundbyberg delades in i fyra områden: södra området, nordvästra området, norra området samt Solna och Sundbyberg.

I augusti 2018 lämnade ESV den senaste analysen Statliga myndigheters lokaler i Stockholm, Solna och Sundbyberg 2016 och 2017 som även omfattade en framåtblick till 2019.

2.2 Utgångspunkt

I ESV:s instruktion anges i 5 § bland annat att ”Myndigheten ska särskilt samla in och tillhandahålla uppgifter om den statliga lokalförsörjningen samt följa upp uppgifterna”. Som ett led i uppdraget att följa upp uppgifterna om den statliga lokalförsörjningen har ESV följt upp myndigheternas lokalisering i Stockholm, Solna och Sundbyberg.

2.3 Underlag

Kartläggningen baseras helt på uppgifter som hämtats från ESV:s Kontrakt- och användarregister (KAR). Databasen uppdateras löpande med det underlag myndigheterna redovisar till ESV med hänvisning till förordningen (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning och ESV:s föreskrifter till förordningen. Enligt förordningen och föreskriften ska myndigheterna löpande lämna uppgifter om sina

hyresavtal till ESV. Enligt ESV:s bedömning ger uppgifterna en mycket god bild av myndigheternas lokaliseringar.

2.4 Avgränsningar

Kartläggningen av de statliga myndigheternas lokalisering omfattar hela Stockholm, Solna och Sundbyberg. Uppdelningen av centrala Stockholm är densamma som i föregående analys.

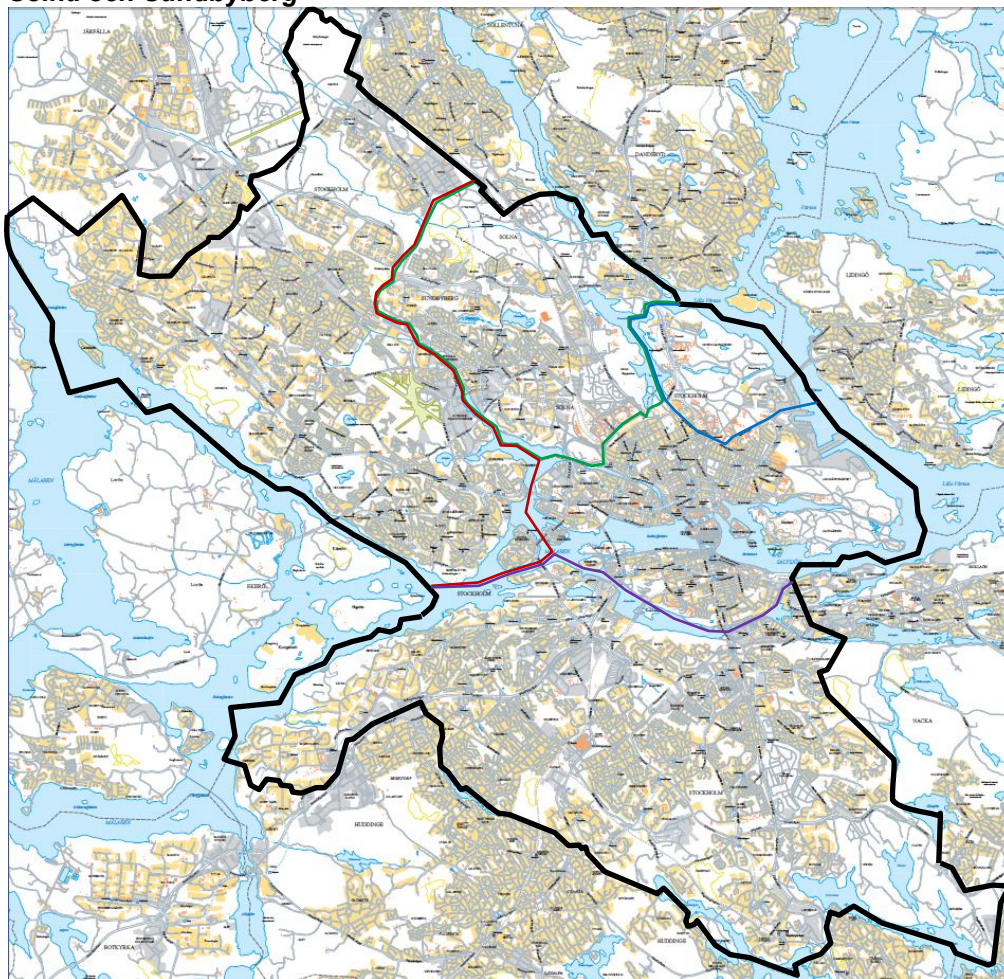
Bild1. Karta över Stockholms centrala delar

- · — · — · — · — · — Gräns för Stockholm innanför tullarna
- · — · — · — · — · — Gräns mellan det yttre området och mellanområdet
- — — — — Gräns mellan det inre området och mellanområdet

Även området Stockholm utanför tullarna samt Solna och Sundbyberg har samma avgränsningar som i föregående analys.

Bild 2. Karta över Stockholm med uppdelning mellan olika områden samt Solna och Sundbyberg

- Stockholm, Solna och Sundbyberg
- Solna och Sundbyberg
- Stockholm utanför tullarna, nordvästra området
- Stockholm utanför tullarna, norra området
- Stockholm utanför tullarna, södra området

ESV har gjort analysen på det underlag som fanns tillgängligt i mars 2019, om inte annat anges. Analysen gäller i första hand för situationen 2017 och 2018 men även en framåtblick till 2020. I analysen har värdetidpunkten den 1 december använts för respektive år.

Samtliga statliga myndigheters lokaler inom området ingår i kartläggningen, med vissa undantag. För Försvarsmaktens lokaler finns ofullständiga uppgifter. Det finns även ofullständiga uppgifter för Statens fastighetsverk och andra myndigheter som disponerar lokaler i byggnader som myndigheterna själva förvaltar. Vidare finns inte uppgifter om de lokaler som Riksdagsförvaltningen och Riksbanken disponerar.

I analysen har all area inkluderats oavsett om den ligger ovan eller under mark. De redovisade hyrorna inkluderar alla de hyreskomponenter som är kända, förutom hyrestillägg för fastighetsskatt. Det innebär att driftskostnader för värme, vatten och avlopp ingår i varierande grad. I vissa fall ingår även tillägg för ombyggnader när de regleras genom hyran. Vidare redovisas hyran per m² och förändringen mellan åren. Uppgifterna gäller de lokaler som myndigheten själv disponerar. Lokaler som myndigheterna hyr in och sedan hyr ut till annan statlig verksamhet redovisas för den myndighet som disponerar lokalerna, medan lokalerna som hyrs ut till annan verksamhet inte ingår.

I bilaga 1 redovisas myndigheternas lokaler per område.

3 Förändringar i myndigheternas lokal-försörjning mellan 2017 och 2018

Kartläggningen visar att den hyrda lokalarean ökat inom hela området, i första hand i det inre området inom tullarna samt i området Solna och Sundbyberg. I övriga områden innanför tullarna samt i det norra området har lokalarean minskat. Ökningen i det inre området beror huvudsakligen på ökade lokaler för Regeringskansliet. Den ökade lokalarean i Solna och Sundbyberg beror huvudsakligen på ökade lokaler för Karolinska institutet.

3.1 Jämförelse mellan 2017 och 2018

Tabell 1. Hyra, lokalarea och hyra per m² i olika områden samt förändring mellan åren för statliga myndigheter i Stockholm, Solna och Sundbyberg

Grupp	2017			2018			Procentuell ändring		
	Hyra mnkr	Area 1000 m ²	Hyra/m ² kr	Hyra mnkr	Area 1000 m ²	Hyra/m ² kr	Hyra	Area	Hyra/m ²
Stockholm	4 426	1 874	2 361	4 701	1 887	2 492	6,2	0,6	5,5
-innanför tullarna	2 878	1 131	2 545	3 121	1 146	2 723	8,4	1,3	7,0
-inre område	766	230	3 336	986	259	3 812	28,8	12,7	14,3
-mellanområde	1 117	437	2 557	1 132	430	2 633	1,3	-1,6	3,0
-yttre område	995	464	2 142	1 003	457	2 193	0,8	-1,5	2,4
-utanför tullarna	1 548	743	2 082	1 580	740	2 133	2,1	-0,4	2,4
-södra området	216	110	1 960	222	113	1 968	2,9	2,5	0,4
-nordvästra området	157	79	1 989	166	79	2 090	5,9	0,8	5,1
-norra området	1 175	554	2 120	1 192	548	2 174	1,4	-1,1	2,5
Solna, Sundbyberg	1 138	512	2 222	1 303	530	2 456	14,5	3,6	10,5
Summa utanför tullarna	2 686	1 255	2 139	2 882	1 271	2 268	7,3	1,2	6,0
Totalt	5 564	2 386	2 332	6 003	2 417	2 484	7,9	1,3	6,5

I Stockholm innanför tullarna har lokalarean ökat med 15 000 m², hyrorna med 243 miljoner kronor och hyran per m² med i genomsnitt 179 kronor. Det är framför allt i det inre området ökningarna skett. Där har lokalarean ökat med 29 000 m², hyrorna med 220 miljoner kronor och den genomsnittliga hyran per m² med 476 kronor.

Ökningen av arean i det inre området beror helt på att Regeringskansliet flyttat tillbaka till Björnen-Loen på Drottninggatan. Även ökningen av hyreskostnaderna beror till mycket stor del på denna återflytt och en kraftig hyreshöjning för Nationalmuseum efter reoveringen av lokalerna på Blasieholmen. Dessa två objekt bidrar också till den höga höjningen av den genomsnittliga hyran per m². Samtidigt har flera myndigheter minskat sina lokaler i det inre området. Däribland Statens fastighetsverk, Riksgäldskontoret och Trafikverket.

I mellanområdet och i det yttre området har lokalarean minskat med sammanlagt 14 000 m² samtidigt som hyreskostnaderna ökat något. Minskningen av lokalarean i

mellanområdet beror till stor del på att Statens Fastighetsverk, Statskontoret¹, och Statistiska centralbyrån (SCB) minskat sina lokaler i område. I det yttre området beror minskningen huvudsakligen på att Polismyndigheten² minskat sina lokaler.

I Stockholm utanför tullarna har lokalarean minskat medan hyreskostnaderna ökat. Det är framför allt i det norra området som lokalarean minskat, medan den ökat marginellt i de södra och nordvästra områdena.

I Solna och Sundbyberg har lokalarean ökat med 18 000 m², hyrorna med 165 miljoner kronor och hyran per m² med i genomsnitt 234 kronor. Det är i första hand Karolinska institutet, Polismyndigheten och Kriminalvården som ökat sin lokalarea i området, och därmed även hyreskostnaderna. Samtidigt har Kungliga Konsthögskolan, Migrationsverket och Transportstyrelsen minskat sin lokalarea i området.

Tabell 2. Andel hyra och lokalarea i olika områden samt förändringen mellan åren för statliga myndigheter i Stockholm, Solna och Sundbyberg

Grupp	2017 Procent		2018 Procent		Ändring i procentenheter	
	Hyra andel	Area andel	Hyra andel	Area andel	Hyra	Area
Stockholm	79,5	78,5	78,3	78,1	-1,2	-0,5
-innanför tullarna	51,7	47,4	52,0	47,4	0,3	0,0
-inre område	13,8	9,6	16,4	10,7	2,7	1,1
-mellanområde	20,1	18,3	18,9	17,8	-1,2	-0,5
-yttre område	17,9	19,5	16,7	18,9	-1,2	-0,5
-utanför tullarna	27,8	31,1	26,3	30,6	-1,5	-0,5
-södra området	3,9	4,6	3,7	4,7	-0,2	0,1
-nordvästra området	2,8	3,3	2,8	3,3	-0,1	0,0
-norra området	21,1	23,2	19,8	22,7	-1,3	-0,5
Solna, Sundbyberg	20,5	21,5	21,7	21,9	1,2	0,5
Summa utanför tullarna	48,3	52,6	48,0	52,6	-0,3	0,0
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0		

Andelen lokaler som de statliga myndigheterna hyr i Stockholm innanför tullarna minskar inte längre (se Tabell 2). Anledningen är Regeringskansliets återflytt till Björnen-Loen och den ökning av lokalarean flytten innebär. Utan denna ökning av lokalarean så skulle andelen lokaler inom Stockholm innanför tullarna minskat till 46,7 procent. Samtidigt har andelen lokaler inom Stockholm utanför tullarna minskat något. Huvuddelen av lokalerna som hyrs utanför tullarna finns i det norra området samt i Solna och Sundbyberg. Det beror på att flera stora universitet är lokaliserade i dessa områden.

Av de lokaler som statliga myndigheter hyr i det inre området per december 2018 disponeras 73 procent av Regeringskansliet mot 67 procent föregående år. Ökningen beror huvudsakligen på att Regeringskansliet återinflyttat till kvarteret Björnen-Loen.

¹ Statskontoret lämnade sina tidigare lokaler på Fleminggatan 2017-12-31 men flyttade in i de nya lokalerna på Torsgatan redan 2017-07-01. Det innebär att båda lokalerna är registrerade för Statskontoret vid mättdpunkten den 1 december 2017.

² Avser lokalerna på Lilla Essingen som lämnades 2017-12-31.

De statliga museerna disponerar 7 procent och övriga statliga myndigheter 21 procent av lokalerna, varav Länsstyrelsen i Stockholms län, Finansinspektionen och Kammarkollegiet disponerar drygt en tredjedel. Enligt underhandsuppgifter kommer dock Kammarkollegiet att flytta till lokaler inom mellanområdet under slutet av 2020.

3.2 Större förändringar mellan 2017 och 2018

I detta avsnitt redovisas de myndigheter som förändrat sina lokaler med mer än 1 000 m² mellan 2017 och 2018. Dessa förändringar är något större än den totala förändringen om knappt 30 344 m². Skillnaden beror på att flera myndigheter minskat sina lokaler med mindre än 1 000 m². I några fall kan ökningarna bero på att avtal för nya lokaler lämnats till ESV medan uppgifter om de lokaler som ska avvecklas ännu inte lämnats till ESV.

Tabell 3. Myndigheter som har förändrat lokalarean för hela området med mer än 1 000 m², enligt de uppgifter ESV har kunskap om

Myndighet	Förändring area m ²
1. Arbetsförmedlingen	-2 241
2. Statens fastighetsverk	- 3 184
3. Försvarshögskolan	2 568
4. Försäkringskassan	1 685
5. Inspektionen för strategiska produkter	1 427
6. Karolinska institutet	15 677
7. Kriminalvården	4 609
8. Statens kulturråd	1 306
9. Kungl. Konsthögskolan	-1 723
10. Kungliga Tekniska högskolan	-4 753
11. Migrationsverket	-7 572
12. Polismyndigheten	6 587
13. Regeringskansliet	33 974
14. Riksgäldskontoret	-1 660
15. SCB	-1 357
16. Statskontoret	-2 987
17. Stockholms universitet	-4 143
18. Transportstyrelsen	-3 426
Summa	34 787

1. Arbetsförmedlingen har lämnat lokaler om 1 175 m² på Fagerstagatan och 929 m² på Norrtullsgatan, vilket huvudsakligen förklarar förändringen.
2. Statens fastighetsverk har lämnat lokaler om 1 870 m² på Klarafaret, 693 m² på Packhusgränd och 611 m² på Slussplan vilket huvudsakligen förklarar förändringen.
3. Försvarshögskolan har ökat sina lokaler genom nya hyresavtal på Drottning Kristinas väg.
4. Försäkringskassan har ökat sina lokaler med totalt 1 685 m² genom förhyrning av ytterligare lokaler på Palmfeltsvägen.

5. Inspektionen för strategiska produkter har flyttat från tidigare lokaler i Kista till Vretenvägen i Solna. Under en övergångstid hyr myndigheten båda lokalerna, därefter kommer lokalbytet innebära en ökning av arean med 509 m².
6. Karolinska institutet har bland annat hyrt 56 615 m² nya lokaler på Solnavägen. I samband med detta avvecklas flera lokaler i Solna.
7. Kriminalvården har hyrt nya lokaler på Råsundavägen om 3 283 m² för Nationella transporttjänsten. För Stockholmsregionen utökas lokalerna på Rosterigränd med 1 330 m².
8. Statens kulturråd har bland annat hyrt ytterligare lokaler på Karlavägen om 1 311 m².
9. Kungl. Konsthögskolan har lämnat 2 000 m² lokaler på Terminalvägen i Solna samtidigt som lokaler om 162 m² hyrs på Skeppsholmen och 116 m² på Fredsgatan.
10. Kungliga Tekniska högskolan har minskat sina lokaler inom KTH-området.
11. Migrationsverket har hyrt in nya lokaler om 17 796 m², huvudsakligen på Järnvägsgatan i Sundbyberg. I samband med detta avvecklas flera lokaler om sammanlagt 25 378 m² i Solna och Sundbyberg.
12. Polismyndigheten har huvudsakligen ökat sina lokaler genom att utöka sina förhyrningar i Solna med totalt 11 671 m² och genom att avveckla en förhyrning på Lilla Essingen om 4 529 m².
13. Regeringskansliet har ökat sina lokaler vid återinflyttningen till Björnen-Loen vid Drottninggatan.
14. Riksgäldskontoret minskade sina lokaler genom att flytta från lokaler om 4 600 m² på Jakobsbergsgatan till lokaler om 2 940 m² på Olof Palmes gata.
15. SCB har minskat sina lokaler på Karlavägen genom att hyra ut delar av lokalerna i andra hand.
16. Statskontoret har från 2017-07-01 hyrt nya lokaler på Torsgatan om sammanlagt 2 941 m² varav myndigheten själv disponerade 2 004 m² vid mättdpunkten 2017 och 1 635 m² vid mättdpunkten 2018. Lokalerna har minskats genom uthyrningar i andra hand. Samtidigt har huvuddelen av tidigare lokaler om 2 618 m² på Fleminggatan avvecklats först 2017-12-31. Det innebär att myndigheten disponerade dubbla lokaler vid mättdpunkten 2017.
17. Stockholms universitet har huvudsakligen minskat sina lokaler i Frescati-området.
18. Transportstyrelsen har lämnat lokaler om 6 900 m² i Solna och i stället flyttat till 3 474 m² lokaler i Kista.

4 Flera myndigheter kommer att förändra sina lokaler till 2020

De uppgifter ESV hade tillgång till i mars 2019 indikerade att den förhyrda lokalarean inom hela området skulle öka med knappt 23 000 m² (knappt 1 procent) fram till slutet av 2020. Lokalarean i det inre området och mellanområdet beräknas dock minska. ESV:s bedömning är dock att myndigheterna kommer att lämna cirka 51 000 m² lokaler vid flytt till andra lokaler vilket innebär att lokalarean minskar med 28 000 m². De lokaler som bedöms lämnas finns huvudsakligen i mellanområdet och i det yttre området.

4.1 Förutsättningar

ESV har beräknat hyrorna med förutsättningen att konsumentprisindex ökar med 2 procent per år från januari 2019³. Uppgifterna ska närmast ses som en indikation på utvecklingen. I vissa fall kan avtal för nya lokaler ha tecknats utan att ESV ännu fått kännedom om vilka lokaler myndigheten lämnar i samband med flytt. Sannolikt har också uppgifter om ytterligare förändringar kommit in till ESV efter det att underlaget togs fram. I underlaget för Tabell 4 och Tabell 5 har vi emellertid inte haft möjlighet att beakta dessa uppgifter.

4.2 Jämförelse mellan 2018 och 2020

Tabell 4. Hyra, lokalarea och hyra per m² i olika områden och kända förändringar mellan åren för statliga myndigheter i Stockholm, Solna och Sundbyberg

Grupp	2018			Konsekvens av kända förändringar t.o.m. 2020			Procentuell ändring		
	Hyra mnkr	Area 1000 m ²	Hyra/m ² kr	Hyra mnkr	Area 1000 m ²	Hyra/m ² kr	Hyra	Area	Hyra/m ²
Stockholm	4 701	1 887	2 492	4 782	1 854	2 579	1,7	-1,7	3,5
-innanför tullarna	3 121	1 146	2 723	3 001	1 074	2 793	-3,9	-6,3	2,6
-inre område	986	259	3 812	846	214	3 952	-14,2	-17,2	3,7
-mellanområde	1 132	430	2 633	1 102	403	2 735	-2,7	-6,3	3,9
-yttre område	1 003	457	2 193	1 053	457	2 302	5,0	0,0	5,0
-utanför tullarna	1 580	740	2 133	1 782	780	2 284	12,8	5,4	7,1
-södra området	222	113	1 968	268	123	2 178	20,8	9,1	10,7
-nordvästra området	166	79	2 090	200	87	2 301	20,7	9,6	10,1
-norra området	1 192	548	2 174	1 313	570	2 304	10,2	4,0	6,0
Solna, Sundbyberg	1 303	530	2 456	1 517	585	2 593	16,5	10,3	5,6
Summa utanför tullarna	2 882	1 271	2 268	3 299	1 365	2 417	15,3	7,4	6,6
Summa	6 003	2 417	2 484	6 300	2 440	2 582	4,9	0,9	4,0

Inom området Stockholm innanför tullarna bedöms lokalarean minska med 72 000 m² och hyreskostnaderna med 120 miljoner kronor. Den genomsnittliga hyran per m² beräknas dock öka med 70 kr. Minskningen av lokalarean och hyreskostnaden

³ Beräkningarna baseras på Riksbankens långsiktiga mål att inflationen ska ligga på 2 procent.

är störst inom det inre området med 45 000 m² respektive 140 miljoner kronor. Hyreskostnaden per m² beräknas öka med 140 kronor. Minskningen av både lokalarean och hyreskostnaden i det inre området beror nästan uteslutande på att Regeringskansliet tillfälligt lämnat lokalerna i Rosenbad och minskat sina lokaler på Mäster Samuelsgatan. Även inom mellanområdet minskar lokalarean med 27 000 m² och hyreskostnaden med 30 miljoner kronor. Minskningen av både lokalarean och hyreskostnaden beror huvudsakligen på att Statens skolverk, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Konkurrensverket och Statens Historiska museer (Myntkabinettet) lämnar sina lokaler i området. I det yttre området bedöms inte lokalarean förändras, medan hyreskostnaderna ökar med 50 miljoner kronor.

Inom Stockholm utanför tullarna bedöms lokalarean öka med 40 000 m² och hyreskostnaden med 202 miljoner kronor. Hyreskostnaden per m² beräknas öka med 151 kronor. Den största ökningen sker inom det norra området med 22 000 m² respektive 122 miljoner kronor. Ökningen beror huvudsakligen på att Stockholms universitet ökar sina lokaler. Inom det södra området beror ökningen av lokalarean med 10 000 m² huvudsakligen på att Naturvårdsverket flyttar till nya lokaler i Södra Hammarbyhamnen. Inom det nordvästra området beror ökningen av lokalarean med 8 000 m² på att Polismyndigheten hyr nya lokaler i Rinkeby samtidigt som Nationalmuseum minskar sina lokaler. Hyresnivån per m² ökar i det nordvästra området med 211 kronor och i det södra området med 210 kronor.

Inom Solna och Sundbyberg bedöms lokalarean öka med 55 000 m² samtidig som hyreskostnaderna ökar med 215 miljoner kronor. Hyresnivån per m² bedöms höjas med 137 kronor. Lokalökningen beror till mycket stor del på att Arbetsförmedlingen, MSB, Statens skolverk, SCB och Universitets- och högskolerådet flyttar till området.

Tabell 5. Andel hyra och lokalarea i olika områden och kända förändringar mellan åren för statliga myndigheter i Stockholm, Solna och Sundbyberg

Grupp	2018 Procent		2020 Procent		Ändring i procentenheter	
	Hyra andel	Area andel	Hyra andel	Area andel	Hyra	Area
Stockholm	78,3	78,1	75,9	76,0	-2,4	-2,0
-innanför tullarna	52,0	47,4	47,6	44,0	-4,4	-3,4
-inre område	16,4	10,7	13,4	8,8	-3,0	-1,9
-mellanområde	18,9	17,8	17,5	16,5	-1,4	-1,3
-yttre område	16,7	18,9	16,7	18,7	0,0	-0,2
-utanför tullarna	26,3	30,6	28,3	32,0	2,0	1,3
-södra området	3,7	4,7	4,3	5,0	0,6	0,4
-nordvästra området	2,8	3,3	3,2	3,6	0,4	0,3
-norra området	19,8	22,7	20,8	23,4	1,0	0,7
Solna, Sundbyberg	21,7	21,9	24,1	24,0	2,4	2,0
Summa utanför tullarna	48,0	52,6	52,4	56,0	4,4	3,4
Summa	100,0	100,0	100,0	100,0		

Andelen lokaler inom Stockholm innanför tullarna bedöms minska, medan andelen lokaler ökar både inom Stockholm utanför tullarna samt i Solna och Sundbyberg (se Tabell 5).

4.3 Större förändringar mellan 2018 och 2020

I detta avsnitt redovisar vi de myndigheter som förändrar sina lokaler med mer än 1 000 m² mellan 2018 och 2020. Dessa förändringar är något större än den totala förändringen om knappt 22 754 m². Skillnaden beror på att flera myndigheter samtidigt minskar sina lokaler med mindre än 1 000 m². Vidare redovisas ESV:s bedömning av lokaler som myndigheter lämnar i samband med inflyttning i nya lokaler. Dessa uppgifter är dock osäkra då ESV i en del fall inte har någon bekräftelse från respektive myndighet att hyresavtalen för lokalerna sagts upp.

Tabell 6. Myndigheter som kommer att förändra lokalarean för hela området med mer än 1 000 m², enligt de uppgifter ESV hade kännedom om i mars 2019

Myndighet	Förändring area m ² (nettoförändring)	Ytterligare lokaler med area m ² som ESV bedömer kommer lämnas ¹
1. Arbetsförmedlingen	19 654	-25 000
2. Statens historiska museer	-3 358	
3. Inspektionen för socialförsäkringen	-1 498	
4. Karolinska institutet	-1 120	
5. Kungl. Tekniska högskolan	8 775	
6. MSB	2 693	
7. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor	-1 615	
8. Nationalmuseum	-4 100	
9. Naturvårdsverket	8 472	-12 467
10. Polismyndigheten	13 534	
11. Regeringskansliet	-42 430	
12. Statens skolverk	1 204	
13. Statistiska centralbyrån	4 116	-9 329
14. Stockholms universitet	12 543	
15. Svenska ESF-rådet	-1 330	
16. Totalförsvarets rekryteringsmyndighet	2 333	
17. Universitets- och högskolerådet	6 535	-4 338
Summa	24 408	-51 134

¹ De lokaler som ESV bedömer att myndigheterna kommer lämna baseras delvis på uppskattningar. Fram till mars 2019 hade ESV inte fått någon bekräftelse från respektive myndighet på att lokalerna skulle lämnas. Dessa lokaler är därmed fortfarande inräknade i de lokaler som redovisas i Tabell 4 och Tabell 5. I vissa fall har myndigheterna därefter inkommit med uppgifter om uppsagda lokaler.

1. Arbetsförmedlingen flyttar till nya lokaler om 19 911 m² i Solna under hösten 2019. Myndigheten hade när underlaget togs fram inte inkommit till ESV med uppsägningar av de lokaler som ska avvecklas i Stockholm i samband med flytten till Solna. ESV bedömer att de lokaler som kan komma att avvecklas omfattar en area om cirka 25 000 m². Bedömningen är dock osäker. På Rosterigränd ökar man sina lokaler med 1 330 m² medan man minskar sina lokaler på Strandbergsgatan med 1 587 m².

2. Statens historiska museer avvecklar Kungl. Myntkabinettets lokaler på Slottsbacken 2019-12-31.
3. Inspektionen för socialförsäkringen avvecklar sina lokaler på Fleminggatan 2020-01-15 efter regeringsbeslut om omlokalisering till Göteborg.
4. Karolinska institutet minskning av lokalerna beror på flera mindre förändringar i Solna.
5. Kungliga tekniska högskolan hyr in nya lokaler om 8 357 m² i Kattrumpstullen under våren 2020. Därutöver sker några mindre förändringar av lokalerna inom KTH-området. ESV har ingen kännedom om universitetet kommer att lämna ytterligare lokaler när de nya lokalerna i Kattrumpstullen tas i bruk.
6. MSB flyttar till nya lokaler om 7 880 m² i Solna under hösten 2019. Nuvarande lokaler om 5 187 m² på Fleminggatan avvecklas 2019-12-31.
7. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor har avvecklat sina lokaler om 1 615 m² vid Medborgarplatsen i Stockholm till 2019-02-28, efter regeringsbeslut om omlokaliseras till Växjö.
8. Nationalmuseum avvecklar en förhyrning i det nordvästra området till 2019-09-30.
9. Naturvårdsverket har flyttat till nya lokaler om 8 270 m² i södra Hammarbyhamnen i Stockholm under våren 2019. Myndigheten hade när underlaget togs fram inte inkommit till ESV med någon uppsägning av befintliga lokaler om 12 620 m² på Vallhallavägen i Stockholm. Myndigheten ha senare inkommit med en uppsägning av lokalerna. Av lokalerna disponerar Naturvårdsverket själv 12 467 m².
10. Polismyndigheten utökar huvudsakligen sina lokaler genom att hyra nya lokaler om 11 703 m² på Rinkebyplan och utöka lokalerna med 2 209 m² på Arenavägen från sommaren 2019.
11. Regeringskansliet minskar sina lokaler på Mäster Samuelsgatan med 19 260 m² från 2019-06-01. Lokalerna om 21 078 m² i Rosenbad har lämnat 2018-12-31 under en renoveringsperiod. Även lokaler om 2 037 m² på Beridarbanan har lämnats 2019-03-31.
12. Statens skolverk flyttar till nya lokaler om 13 816 m² på Svetsarvägen i Solna under slutet av 2019. I samband med detta lämnas lokaler om 12 612 m² på Fjärde Bassängvägen och Fleminggatan i Stockholm.
13. SCB flyttar till nya lokaler om 7 249 m² på Solna strandväg under sommaren 2020. Myndigheten har lämnat lokaler om 1 633 m² i Garnisonen till 2018-12-31 samt ytterligare 1 500 m² till 2019-03-31. Myndigheten hade när underlaget togs fram inte inkommit till ESV med någon uppsägning av resterande lokal om 9 329 m².
14. Stockholms universitet flyttar in i nya lokaler om 13 659 m² i Kattrumpstullen under våren 2020. Förhyrningen kommer sedan att succesivt utökas till 42 427 m² under 2021. Vidare flyttar universitetet in i ytterligare nya lokaler om

4 800 m² på Svante Arrhenius väg samt lämnar en förhyrning om 5 866 m² på Lilla Frescativägen under sommaren 2019. Utöver dessa förändringar sker även flera mindre lokalförändringar. Enligt uppgift kommer universitetet lämna lokaler om sammanlagt cirka 37 000 m² när de nya lokalerna i Kattrumpstullen tas i bruk. Det är dock inte känt hur stor del av lokalerna som lämnas redan när den första etappen tas i bruk under 2020.

15. Svenska ESF-rådet har 2019-01-31 avvecklat huvuddelen av sina lokaler på Rosterigränd efter regeringsbeslut om omlokalisering till Gävle.
16. Totalförsvarets rekryteringsmyndighet har utökat sina lokaler i frihamnsområdet i Stockholm.
17. Universitets- och högskolerådet flyttar till nya lokaler på Solna Strandväg under hösten 2020. ESV hade när underlaget togs fram inga uppgifter om att avtalen för nuvarande lokaler om 4 338 m² på Drottninggatan och Wallingatan är uppsagda.

Av de lokaler som bedöms lämnas när myndigheterna flyttar till nya lokaler är 37 467 m² belägna inom det yttre området och 13 667 m² belägna inom mellanområdet innanför tullarna i Stockholm.

5 Några myndigheter ändrar sin lokalisering inom Stockholmsområdet

Två myndigheter har flyttat till ett mindre centralt område inom Stockholm, Solna och Sundbyberg men ingen myndighet har flyttat till ett mer centralt område. Två myndigheter har flyttat inom samma eller motsvarande område som tidigare. Ytterligare åtta myndigheter kommer under 2019 och 2020 flytta till ett mindre centralt område inom Stockholm, Solna och Sundbyberg.

5.1 Förutsättningar

Sedan 2018 års analys har ytterligare ett antal myndigheter förändrat sin lokalisering. I detta kapitel redogör vi för de myndigheter som tillkommit sedan föregående års kartläggning. Vi har också inkluderat de myndigheter som i den förra rapporten redovisades under rubriken Myndigheter som kommer att förändra sin lokalisering. Myndigheter som endast omlokaliserar mindre delar av sin verksamhet inom området har dock inte beaktats. Myndigheter som omlokaliseras till andra orter efter regeringsbeslut har inte heller beaktats. I flera fall har vi beaktat information som inkommit senare än mars 2019.

5.2 Myndigheter som har flyttat till ett mindre centralt område mellan 2017 och 2018

Statens fastighetsverk har lämnat lokaler om sammanlagt 1 870 m² på Klarafaret i det inre området samt lokaler om 1 314 m² i Gamla stan i det mellersta området. Myndigheten har tidigare flyttat till lokaler om 4 768 m² på S:t Paulsgatan i det yttre området.

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser har flyttat till nya lokaler om 385 m² på Torsgatan inom mellanområdet och i samband med detta lämnat lokaler om 464 m² på Regeringsgatan i det inre området.

5.3 Myndigheter som har flyttat till ett mer centralt område mellan 2017 och 2018

Inga myndigheter har flyttat till ett mer centralt område enligt de uppgifter ESV har tillgång till.

5.4 Myndigheter som har flyttat till ett likvärdigt centralt område mellan 2017 och 2018

Inspektionen för strategiska produkter flyttat till nya lokaler om 1 427 m² i Solna. I samband med detta har myndigheten lämnat lokaler om 918 m² i Kista i det nordvästra området.

Transportstyrelsen har flyttat huvuddelen av sin verksamhet i Stockholmsområdet till nya lokaler om 3 474 m² i Kista inom det nordvästra området. I samband med detta har myndigheten lämnat lokaler om 6 900 m² i Solna.

5.5 Myndigheter som har eller kommer att förändra sin lokalisering under 2019 och 2020

Fler myndigheter har eller kommer att flytta verksamheten till ett mindre centralt område under 2019 och 2020. I flera fall flyttas verksamheten ut till det södra området. Totalt kan effekten av dessa omflyttningar motsvara en minskning av lokalarean med cirka 10 000 m².

Tabell 7. Myndigheter som har eller kommer att förändra sin lokalisering

Myndighet	Nya lokaler area m ²	Lokaler med area m ² som bedöms lämnas vid flytt ¹
1. Arbetsförmedlingen	+19 911	-25 000
2. Kammarkollegiet	+ 3 762	-5 177
3. Naturvårdsverket	+8 270	-12 467
4. MSB	+7 880	-5 187
5. Riksrevisionen	+4 080	-6 172
6. Skolverket	+13 816	-12 612
7. Svenska institutet	+1 835	-2 208
8. Universitetskanslersämbetet	+ 2 150	-2 979
Summa	+61 704	-71 802

¹ De lokaler som ESV bedömer att myndigheterna kommer lämna baseras delvis på uppskattningar. I vissa fall har information som inkommit senare än mars 2019 använts.

1. Arbetsförmedlingen flyttar under hösten 2019 till nya lokaler på Tritonvägen i Solna. Exakt vilka lokaler som kommer att lämnas är oklart. Lokalerna kan uppskattas till cirka 25 000 m² inom det yttre området.
2. Kammarkollegiet kommer under hösten 2020 att flytta till lokaler på Slottsbacken inom mellanområdet. Av nuvarande lokaler är huvuddelen uppsagda till 2020-10-31. ESV:s bedömning är att samtliga lokalerna på Birger Jarlsgatan/Grev Turegatan i det inre området kommer att lämnas.
3. Naturvårdsverket flyttade under våren 2019 till nya lokaler på Virkesvägen i det södra området. I samband med detta lämnas lokaler på Valhallavägen i det yttre området.
4. MSB kommer under hösten 2019 att flytta till nya lokaler på Terminalvägen i Solna. I samband med detta lämnas lokalerna på Fleminggatan inom det mellersta området.
5. Riksrevisionen flyttar under hösten 2020 till nya lokaler på Sankt Eriksgatan i det yttre området. ESV bedömer att myndigheten då lämnar samtliga lokaler på Nybrogatan i mellanområdet. ESV har dock inte några uppgifter om att nuvarande lokaler är uppsagda.
6. Skolverket flyttar under hösten 2019 till nya lokaler på Svetsarvägen i Solna. Tidigare lokaler i Stockholm är nu uppsagda till 2020-03-31.

7. Svenska institutet kommer, enligt uppgift, att flytta till nya lokaler i Södra Hammarbyhamnen inom det södra området under december 2019. ESV har inte tillgång till det nya hyresavtalet. ESV:s bedömning är att lokalerna på Slottsbacken i mellanområdet kommer att lämnas. ESV har dock inte några uppgifter om att nuvarande lokaler är uppsagda.
8. Universitetskanslersämbetet kommer, enligt uppgift, under hösten 2020 flytta till nya lokaler i Hammarby sjöstad inom det södra området. ESV har inte tillgång till det nya hyresavtalet. Lokalerna på Löjtnantsgatan i det yttre området är uppsagda till 2020-10-31.

5.6 Myndigheter som ändrar sin lokalisering efter 2020

Skatteverket har tecknat avtal för nya lokaler om 42 730 m² i Sundbyberg från 2021-11-01. Enligt uppgift ska de nya lokalerna ersätta nuvarande lokaler i Solna som omfattar 72 049 m². Förändringen innebär att myndighetens lokaler minskar med 29 319 m² inom området Solna och Sundbyberg.

6 Myndigheter som omlokaliseras från Stockholmsområdet efter regeringsbeslut

Regeringen har vid flera tillfällen de senaste åren fattat beslut om omlokalisering av statlig verksamhet från Stockholmsområdet. Hur stora lokaler som kommer att avvecklas i Stockholm och Solna i samband med att myndigheterna i Tabell 8, helt eller delvis, utlokaliseras är i några fall svårt att ange. Om Sida avvecklar samtliga lokaler kan minskningen av de statliga myndigheternas lokaler i Stockholm och Solna uppskattas till minst 32 000 m², men förmodligen blir effekten större. Det är bland annat oklart vilken minskning av lokalarean som Strålskyddsmyndighetens utflyttning till Katrineholm kan innebära. Uppgifterna om areaförändringar baseras i vissa fall på uppgifter som inkommit till ESV senare än mars 2019.

6.1 Omlokaliseringar beslutade fram till och med 2017

Dessa omlokaliseringar baseras på flera olika regeringsbeslut, i flera fall har också lokalerna i Stockholm redan sagts upp för avflyttning och nya lokaler anskaffats.

Tabell 8. Myndigheter som helt eller delvis omlokaliseras efter beslut till och med 2017

Myndighet	Omlokalisering till	Års-arbetsplatser	Tidpunkt	Nya lokaler area m ²	Lokaler som lämnas eller bedöms lämnas m ²
1. E-hälsomyndigheten	Kalmar		2018-05-01	2 177	-940
2. Fastighetsmäklarinspektionen	Karlstad			390	-439
3. Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	Skellefteå		2018-09-01	380	-422
4. Myndigheten för kulturanalys	Göteborg		2018-10-31	504	-275
5. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor	Växjö		2019-02-01	2 287	-1 615
6. Polarforskningssekretariatet	Luleå		2019-06-30	-	-685
7. Strålforskningsmyndigheten	Katrineholm		2018-11-30	1 752	-
8. SCB	Örebro		2018-04-30	-	-4 490
9. Svenska ESF-rådet	Gävle	ca 62	2018-12-01	1 333	-1 330
10. Tillväxtverket	Östersund	20	2018-12-01	350	-
11. Universitets- och högskolerådet	Visby	15	2018-09-01	622	-

1. E-hälsomyndigheten har avveckla de lokaler som hyrdes in i Stockholm från 2016-12-01 till 2018-02-28.
2. Fastighetsmäklarinspektionen har avvecklat lokalerna i Stockholm 2017-12-31.
3. Myndigheten för familjerätt och föräldraskap har avvecklat lokalerna i Stockholm 2018-08-31.

4. Myndigheten för kulturanalys har avvecklat lokalerna i Stockholm 2018-10-31.
5. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor har avvecklat lokalerna i Stockholm 2019-02-28.
6. Polarforskningssekreteriatet har avvecklat lokalerna i Stockholm 2019-06-30. ESV har inga uppgifter om att nya lokaler anskaffats i Luleå.
7. Strålsäkerhetsmyndigheten disponerar 10 568 m² lokaler i Solna. ESV har inga uppgifter om att lokalerna i Solna kommer att minska. Från 2019-03-01 hyr myndigheten nya lokaler i Katrineholm.
8. SCB disponerade fram till sommaren 2018 lokaler om 14 302 m² i Stockholm. Fram till juni 2019 har myndigheten minskat sina lokaler till 9 812 m². Minskningen i Tabell 8 baseras på denna minskning av lokalerna. Under sommaren 2020 flyttar myndigheten verksamheten i Stockholm till Solna och kommer då att hyra 7 149 m² lokaler. ESV har inga uppgifter om att myndigheten utökat eller kommer att utöka sina lokaler i Örebro i samband med att verksamhet överförs från Stockholm.
9. Svenska ESF-rådet har omlokaliserat huvuddelen av verksamheten i Stockholm till Gävle. I Stockholm disponeras därefter endast en mindre lokal.
10. Tillväxtverket har omlokalisera delar av verksamheten till Östersund. ESV har inga uppgifter om delar av nuvarande lokaler i Stockholm har avvecklas när delar av verksamheten har omlokaliseras.
11. Universitets- och högskolerådet disponerar lokaler om 4 338 m² i Stockholm. Hyrestiderna för huvuddelen av lokalerna gäller till 2020-08-31. ESV har inga uppgifter om att några av lokalerna kommer att avvecklas i samband med att en del av verksamhet har omlokaliseras.

6.2 Omlokaliseringar beslutade 2018

Regeringen fattade den 25 januari 2018 beslut om ytterligare omlokaliseringar från Stockholm till övriga landet. I vissa fall ska hela verksamheten omlokaliseras medan endast delar av verksamheten ska omlokaliseras i andra fall. De fall där verksamheter ska utökas har inte beaktas i detta avsnitt.

Tabell 9. Myndigheter som helt eller delvis omlokaliseras efter beslut 2018

Myndighet	Omlokali- sering till	Års- arbets- platser	Tidpunkt	Nya lokaler area m ²	Lokaler som läm- nas eller bedöms lämnas m ²
1. Arbetsmiljöverket	Mölnadal	25	2019-05-31	0	-298
2. Inspektionen för socialförsäkringen	Göteborg	50-60	2019-08-01	1 880	-1 498
3. Kronofogde- myndigheten	Kristianstad Luleå Sundsvall	15 10 10	2019-01-31 2019-01-31 2019-01-31	250 - -	- - -
4. Myndigheten för tillgängliga medier	Malmö	100	2019-12-31	2 206	-2 452
5. Sida	Botkyrka	500	-	-	-16 565
6. Swedac	Borås	40	2020-04-30	-	-1 000
7. Tillväxtverket	Malmö	10	2019-03-01	85	-205
8. Tullverket	Malmö	30	2019-01-31	-	-261

1. Arbetsmiljöverket har utökat antalet arbetsplatser inom befintlig lokalarea, genom anpassningsåtgärder i lokalerna i Mölnadal. Myndigheten har även avvecklat en lokal på Lindhagensgatan i Stockholm till 2019-03-31.
2. Inspektionen för socialförsäkringen har hyrt in nya lokaler om 522 m² i Göteborg från 2018-08-15. Lokalerna har från 2019-03-01 utökats till 1 880 m². Nuvarande lokaler på Fleminggatan i Stockholm disponeras fram till 2020-01-15.
3. Kronofogdemyndigheten ska omlokalisera verksamhet till Kristianstad, Luleå och Sundsvall. ESV kan inte konstatera några lokalförändringar i Sundbyberg, Luleå eller Sundsvall. I Kristianstad har myndigheten ökat lokalerna med 250 m² från 2018-03-01.
4. Myndigheten för tillgängliga medier har hyrt in nya lokaler i Malmö från hösten 2018. ESV har inga uppgifter om att hyresavtalen för lokalerna Palmfeltsvägen i Stockholm har sagts upp. ESV:s bedömning är dock att alla lokaler i Stockholm kommer att lämnas.
5. Sida ska omlokalisera verksamhet i Stockholm till Botkyrka. ESV har inga uppgifter om några lokalförändringar varken i Stockholm eller Botkyrka.
6. Swedac ska omlokalisera verksamheten i Stockholm till Borås. ESV har inga uppgifter om några lokalförändringar i Borås. I Stockholm avvecklas lokalerna 2020-04-30.
7. Tillväxtverket har bytt lokaler i Malmö och därmed ökat lokalarean något. I Stockholm har lokalarean minskat genom en andrahandsuthyrning till Svenska ESF-rådet från 2019-01-01.
8. Enligt de uppgifter ESV har tillgång till har Tullverket minskat lokalarean i Malmö under 2019. Även lokalarean i Stockholm har minskat.

Bilaga 1 Redovisning av förändringen av myndigheternas lokaler mellan 2017 och 2018

I nedanstående tre tabeller har myndigheternas lokaler inom område Stockholm innanför tullarna fördelats på respektive område.

Tabell 1. Det inre området inom Stockholm innanför tullarna

Myndighet	2017			2018			Ändrad area m ²
	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	
Bokföringsnämnden	738	184	4 013	751	184	4 081	0
Datainspektionen	5 176	1 283	4 034	5 372	1 283	4 187	0
Energimarknadsinspektionen	1 336	349	3 828	1 358	349	3 892	0
Exportkreditnämnden	14 613	3 725	3 923	15 419	3 725	4 139	0
Fastighetsverk, Statens	6 400	1 870	3 422	0	0	0	-1 870
Finansinspektionen	27 915	6 774	4 121	30 095	7 104	4 236	330
Finanspolitiska rådet	494	136	3 633	517	136	3 798	0
Historiska museer, Statens ⁴	0	2 174	0	0	2 174	0	0
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	1 010	215	4 698	1 010	215	4 698	0
Kammarkollegiet	14 188	5 177	2 741	14 437	5 177	2 789	0
Konjunkturinstitutet	4 984	1 517	3 285	5 064	1 517	3 338	0
Kungl. Konsthögskolan	0	0	0	275	116	2 371	116
Luffartsverket	5 462	993	5 500	5 462	993	5 500	0
Länsstyrelsen i Stockholms län	29 117	8 400	3 466	37 213	8 400	4 430	0
Migrationsverket	258	50	5 153	261	50	5 212	0
Museer för världskultur, Statens	7 531	2 973	2 533	7 658	2 973	2 576	0
Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser	2 049	464	4 416	0	0	0	-464
Nationalmuseum	6 324	13 523	468	74 967	12 687	5 909	-836
Polismyndigheten, Region Stockholm, Gotland	4 282	1 587	2 698	8 692	2 461	3 532	874
Polismyndigheten, Huvudkontoret	2 320	637	3 643	3 380	637	5 307	0
Regeringskansliet	538 102	153 798	3 499	685 869	187 772	3 653	33 974
Riksdagens ombudsmän	8 976	2 696	3 329	9 128	2 696	3 386	0
Riksgäldskontoret	17 873	4 600	3 885	16 820	2 940	5 721	-1 660
Rättsmedicinalverket	6 143	1 410	4 357	6 305	1 527	4 129	117
Trafikverket	6 038	1 971	3 063	426	536	795	-1 435
Trafikverket, Förarprovskontor	4 724	1 247	3 788	4 866	1 247	3 902	0
Transportstyrelsen	330	121	2 729	484	121	4 000	0
Verket för innovationssystem	19 198	3 861	4 972	19 534	3 861	5 059	0
Vetenskapsrådet	18 894	4 620	4 090	19 205	4 620	4 157	0
Åklagarmyndigheten	11 432	3 223	3 547	11 613	3 223	3 603	0
Summa	765 908	229 578	3 336	986 180	258 724	3 812	29 146

⁴ Denna post avser Hallwylska museets lokaler på Hamngatan i Stockholm. Fastigheten ägs av Stiftelsen Hallwylska museet. ESV har inte tillgång till något hyresavtal för lokalerna och kan därmed inte redovisa någon hyreskostnad.

Tabell 2. Mellanområdet inom Stockholm innanför tullarna

Myndighet	2017			2018			Ändrad area m ²
	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	
Allmänna reklamationsnämnden	3 067	1 005	3 052	3 418	1 005	3 401	0
Arbetsdomstolen	4 444	1 664	2 671	4 518	1 664	2 715	0
Arbetsförmedlingen	16 349	4 096	3 991	15 016	3 167	4 741	-929
Arbetsgivarverket	8 833	1 984	4 452	8 924	1 984	4 498	0
Barnombudsmannen	1 670	637	2 622	1 689	637	2 652	0
Bokföringsnämnden	9	7	1 245	9	7	1 261	0
Boverket	1 487	453	3 282	1 155	236	4 896	-217
Brottsförebyggande rådet	9 122	2 938	3 105	9 981	2 938	3 397	0
Centrum för arkitektur och design, Statens	316	208	1 518	321	208	1 543	0
Domarnämnden	794	265	2 995	804	265	3 035	0
Domstolsverket	8 347	2 161	3 862	6 780	1 543	4 394	-618
Ekobrottsmyndigheten	25 460	7 640	3 332	27 940	7 640	3 657	0
Ekonomistyrningsverket	13 183	3 633	3 629	13 410	3 633	3 691	0
Fastighetsmäklarinspektionen	1 185	439	2 700	0	0	0	-439
Fastighetsverk, Statens	4 434	1 494	2 968	234	180	1 300	-1 314
Finansinspektionen	166	145	1 142	168	145	1 157	0
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande	4 792	1 370	3 498	5 943	1 370	4 338	0
Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd	2 232	508	4 393	2 272	508	4 472	0
Forum för levande historia	5 065	1 739	2 913	5 356	1 739	3 080	0
Försvarshistoriska museer, Statens	17 185	9 070	1 895	17 493	9 070	1 929	0
Försäkringskassan	4 043	1 003	4 031	4 152	1 003	4 140	0
Geotekniska institut, Statens	450	156	2 883	457	156	2 931	0
Havs- och vattenmyndigheten	114	17	6 695	117	17	6 896	0
Historiska museer, Staten	24 548	19 071	1 287	25 009	19 172	1 304	101
Hovrätterna	44 671	16 695	2 676	46 170	16 714	2 762	19
Högsta domstolen	15 126	5 262	2 875	15 305	5 262	2 909	0
Högsta förvaltningsdomstolen	14 627	5 054	2 894	14 800	5 054	2 928	0
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkring	0	0	0	918	189	4 857	189
Inspektionen för socialförsäkringen	5 925	1 498	3 956	6 026	1 498	4 023	0
Justitiekanslern	5 626	1 786	3 150	5 693	1 786	3 188	0
Kammarkollegiet	210	160	1 315	214	160	1 338	0
Kammarrätter	30 031	10 279	2 922	30 393	10 279	2 957	0
Karolinska Institutet	2 619	1 632	1 605	2 648	1 632	1 623	0
Kommerskollegium	7 827	2 515	3 112	8 198	2 515	3 259	0
Konkurrensverket	13 578	3 706	3 664	13 760	3 706	3 713	0
Konsumentverket	602	194	3 101	612	194	3 153	0
Kriminalvården, huvud och regionkontor, transporttjänst	2 500	678	3 687	2 500	678	3 687	7
Kriminalvården, Hälten	54 422	16 276	3 344	54 422	16 276	3 344	0

Myndighet	2017			2018			Ändrad area m ²
	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	
Kulturråd, Statens	0	0	0	3 507	1 311	2 675	1 311
Kungl. Tekniska högskolan	9	0	0	9	0	0	0
Kungliga biblioteket	77 481	33 377	2 321	78 856	33 549	2 350	172
Landshövdingens bostad i Stockholms län	3 493	1 405	2 486	3 534	1 405	2 515	0
Lantmäteriet	4 099	1 422	2 882	4 164	1 422	2 928	0
Linnéuniversitetet	277	165	1 678	277	165	1 678	0
Länsstyrelsen i Stockholms län	240	211	1 136	244	211	1 155	0
Maritima och transport-historiska museer, Statens	2 722	1 062	2 563	2 768	1 062	2 606	0
Medlingsinstitutet	884	312	2 834	900	312	2 883	0
Moderna museet	138	57	2 425	0	0	0	-57
Musikverk, Statens	19 604	7 296	2 687	19 975	6 505	3 071	-791
Myndigheten för digital förvaltning	0	0	0	978	198	4 941	198
Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	2 038	422	4 829	0	0	0	-422
Myndigheten för kulturanalys	1 325	276	4 802	0	0	0	-276
MSB	17 838	5 187	3 439	23 563	5 187	4 543	0
Myndigheten för tillväxt-politiska utvärderingar och analyser	0	0	0	2 025	385	5 260	385
Myndigheten för vård- och omsorgsanalys	3 524	882	3 996	3 763	882	4 266	0
Patent- och registreringsverket	29 258	13 198	2 217	29 723	13 198	2 252	0
Polismyndigheten, Region Stockholm, Gotland	162 595	75 166	2 163	164 646	75 166	2 190	0
Polismyndigheten, Huvudkontoret	134 584	62 628	2 149	136 305	62 628	2 176	0
Regeringskansliet	21 453	7 591	2 826	21 840	7 591	2 877	0
Revisorsnämnden	2 843	971	2 928	2 889	971	2 975	0
Riksantikvarieämbetet	17 105	5 794	2 952	17 395	5 794	3 002	0
Riksrevisionen	20 860	6 172	3 380	21 213	6 172	3 437	0
Skatteverket	1 353	486	2 785	1 706	486	3 511	0
Skolverk, Statens	28 137	10 055	2 798	28 592	10 055	2 844	0
SCB	31 497	14 302	2 202	28 945	12 945	2 236	-1 357
Statskontoret	12 327	4 622	2 667	7 128	1 635	4 359	-2 987
Stockholms konstnärliga högskola	5 458	1 961	2 783	5 595	1 961	2 853	0
Stockholms universitet	20 470	8 218	2 491	22 150	8 466	2 616	248
Svenska Institutet	7 251	2 208	3 284	7 366	2 208	3 336	0
Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information	2 197	575	3 821	1 345	298	4 515	-277
Sveriges författarfond	675	298	2 265	686	298	2 303	0
Säkerhets- och integritets-skyddsnämnden	1 213	415	2 922	1 233	415	2 970	0
Säkerhetspolisen	2 394	1 022	2 342	2 394	1 022	2 342	0

Myndighet	2017			2018			Ändrad area m ²
	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	
Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket	9 326	2 859	3 262	9 530	2 859	3 333	0
Tingsrätter	71 874	24 837	2 894	73 040	24 837	2 941	0
Trafikanalys	1 695	541	3 134	1 721	541	3 181	0
Trafikverket	1 314	398	3 301	1 474	398	3 704	0
Tullverket	459	306	1 500	468	306	1 530	0
Umeå universitet	564	148	3 812	710	148	4 799	0
Universitets- och högskolerådet	16 645	4 338	3 837	16 923	4 338	3 901	0
Valmyndigheten	2 892	687	4 209	2 983	687	4 342	0
Vetenskapsrådet	1 323	392	3 374	1 345	392	3 431	0
Åklagarmyndigheten	21 006	7 381	2 846	21 365	7 381	2 895	0
Summa	1 117 496	437 081	2 557	1 132 098	430 020	2 633	-7 061

Tabell 3. Det yttre området inom Stockholm innanför tullarna

Myndighet	2017			2018			Ändrad area m ²
	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	
Arbetsförmedlingen	70 333	26 395	2 665	71 315	26 240	2 718	-155
Arbetsmiljöverket	19 870	9 798	2 028	20 125	9 798	2 054	0
Beredning för medicinsk och social utvärdering, Statens	5 090	1 582	3 217	5 177	1 582	3 272	0
Centrum för arkitektur och design, Statens	13 891	6 348	2 188	14 185	6 349	2 234	1
E-hälsomyndigheten	9 713	3 318	2 927	7 680	2 378	3 230	-940
Elsäkerhetsverket	560	230	2 435	570	230	2 476	0
Energimyndighet, Statens	5 299	1 776	2 983	5 521	1 776	3 109	0
Fastighetsverk, Statens	14 151	4 768	2 968	14 151	4 768	2 968	0
Fortifikationsverket	2 222	564	3 939	2 222	564	3 939	0
Försvarets materielverk	64 921	47 495	1 367	66 016	47 495	1 390	0
Försvaarshistoriska museer, Statens	2 687	4 390	612	2 928	4 390	667	0
Försvarmakten	86 843	41 000	2 118	88 237	41 000	2 152	0
Förvaltningsrätter	47 926	20 355	2 354	49 251	20 640	2 386	285
Haverikommission, Statens	2 343	889	2 636	2 384	889	2 682	0
Hovrätter	48	95	506	49	95	515	0
Hyses- och arrendenämnder	4 776	1 766	2 704	4 835	1 766	2 738	0
Högsta domstolen	66	123	539	116	204	569	81
Inspektionen för vård och omsorg	24 551	7 585	3 237	21 329	6 612	3 226	-973
Institutet för språk och folkminnen	1 594	750	2 126	1 596	750	2 128	0
Institutionsstyrelsen, Huvudkontoret	6 274	2 394	2 621	6 978	2 394	2 915	0
Jordbruksverk, Statens	641	219	2 927	641	219	2 927	0
Karolinska Institutet	2 952	1 423	2 075	1 194	558	2 141	-865
Konstnärsnämnden	5 244	1 597	3 284	5 333	1 597	3 339	0
Konstråd, Statens	2 567	1 111	2 310	3 077	1 183	2 601	72
Kriminalvården, frivård	10 818	3 821	2 831	10 984	3 821	2 875	0
Kulturråd, Statens	4 864	2 048	2 375	5 308	2 043	2 598	-5
Kungl. Konsthögskolan	15 948	9 500	1 679	16 615	9 661	1 720	161
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	35 082	16 121	2 176	36 292	16 121	2 251	0
Maritima och transporthistoriska museer, Statens	44 679	18 465	2 420	45 462	18 465	2 462	0
Medieråd, Statens	1 446	503	2 874	1 448	503	2 879	0
Moderna museet	47 105	16 319	2 887	47 487	16 319	2 910	0
Museer för världskultur, Statens	25 097	14 575	1 722	25 239	14 372	1 756	-203
Musikverk, Statens	971	600	1 618	1 136	631	1 800	31
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor	5 208	1 615	3 225	5 406	1 615	3 348	0
Nationalmuseum	15 374	5 934	2 591	15 838	5 934	2 669	0
Naturhistoriska riksmuseet	747	933	800	759	933	813	0
Naturvårdsverket	25 453	12 265	2 075	25 811	12 265	2 104	0
Pensionsmyndigheten	14 729	6 177	2 384	18 865	6 177	3 054	0
Polarforskningssekretariatet	1 724	1 305	1 321	1 233	685	1 800	-620
Polismyndigheten, Region Stockholm, Gotland	45 860	23 013	1 993	39 348	18 484	2 129	-4 529
Polismyndigheten, Huvudkontoret	9 987	5 842	1 709	10 568	5 842	1 809	0
Post- och telestyrelsen	17 123	6 106	2 804	17 425	6 106	2 854	0

Myndighet	2017			2018			Ändrad area m ²
	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	
Resurscenter Syn i Stockholm	8 438	3 196	2 640	8 569	3 196	2 681	0
Resurscenter tal/språk	10 531	4 405	2 391	10 687	4 405	2 426	0
Riksarkivet	35 639	27 660	1 288	36 077	27 660	1 304	0
Servicecenter, Statens	4 906	1 452	3 379	4 907	1 452	3 379	0
Sida	36 822	16 565	2 223	37 452	16 565	2 261	0
Sjöfartsverket	22	0	0	22	0	0	0
Skatteverket	4 650	1 500	3 100	4 729	1 500	3 153	0
Skogsstyrelsen	480	162	2 963	480	162	2 963	0
Skolinspektion, Statens	11 160	4 232	2 637	11 402	4 267	2 672	35
Skolverk, Statens	6 182	2 557	2 417	6 290	2 557	2 460	0
Socialstyrelsen	30 819	16 884	1 825	32 383	16 884	1 918	0
Specialpedagogiska skolmyndigheten	2 025	748	2 708	2 057	748	2 750	0
Specialskola för hörsel-skadade Manillaskolan	10 297	3 870	2 661	10 462	3 870	2 703	0
Stockholms konstnärliga högskola	32 084	13 620	2 356	32 523	13 620	2 388	0
Stockholms universitet	20 976	8 587	2 443	20 440	8 587	2 380	0
Sveriges geologiska undersökning	1 105	370	2 987	1 124	370	3 038	0
Sveriges meteorologiska- och hydrologiska institut	10	9	1 086	10	9	1 097	0
Tillväxtverket	14 922	4 460	3 346	15 206	4 460	3 409	0
Totalförsvarets rekryteringsmyndighet	6 859	3 238	2 118	7 642	3 968	1 926	730
Trafikverket	2 003	920	2 177	2 045	933	2 192	13
Tullverket	30 002	15 917	1 885	29 819	15 656	1 905	-261
Universitetskanslersämbetet	8 193	2 979	2 750	8 332	2 979	2 797	0
Summa	994 901	464 444	2 142	1 002 791	457 302	2 193	-7 142

I nedanstående tabeller har myndigheternas lokaler inom området Stockholm utanför tullarna samt Solna och Sundbyberg fördelats på respektive område.

Tabell 4. Det södra området inom Stockholm utanför tullarna

Myndighet	2017			2018			Ändrad area m ²
	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	
Arbetsförmedlingen	24 869	10 114	2 459	25 192	10 039	2 509	-75
Försäkringskassan	71 198	31 653	2 249	73 069	33 338	2 192	1 685
Historiska museer, Staten	1 508	1 426	1 057	1 533	1 426	1 075	0
Konstfack	39 964	21 558	1 854	40 656	21 558	1 886	0
Kriminalvården, huvud och regionkontor, transporttjänst	11 065	4 365	2 535	15 160	5 691	2 664	1 326
Kustbevakningen	4 753	1 769	2 687	4 017	1 769	2 271	0
Lantmäteriet	4 322	1 560	2 771	4 398	1 560	2 820	0
Migrationsverket	941	335	2 810	970	345	2 811	10
Migrationsverket, ersättningar och boendekostnader	4 070	2 150	1 893	4 114	2 150	1 914	0
Myndigheten för press, radio och tv	2 394	977	2 450	2 434	977	2 491	0
Myndigheten för tillgängliga medier	4 907	2 452	2 001	4 990	2 452	2 035	0
Polismyndigheten, Region Stockholm, Gotland	35 745	26 414	1 353	36 126	26 414	1 368	0

Myndighet	2017			2018			Ändrad area m ²
	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	
Post- och telestyrelsen	124	100	1 237	125	100	1 252	0
Regeringskansliet	2 969	2 450	1 212	3 013	2 450	1 230	0
Socialstyrelsen	123	15	8 203	125	15	8 341	0
Specialpedagogiska skolmyndigheten	1 390	254	5 472	1 390	254	5 472	0
Svenska ESF-rådet	3 965	1 516	2 616	3 295	1 340	2 459	-176
Trafikverket, Förrarprovskontor	571	380	1 501	580	380	1 527	0
Trafikverket	732	496	1 475	765	515	1 486	19
Summa	215 610	109 984	1 960	221 954	112 773	1 968	2 789

Tabell 5. Det nordvästra området inom Stockholm utanför tullarna

Myndighet	2017			2018			Ändrad area m ²
	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	
Arbetsförmedlingen	12 778	6 626	1 928	11 281	5 422	2 081	-1 204
Försvarets materielverk	2 501	922	2 712	2 533	922	2 747	0
Försvarsunderrättelse- domstolen	771	380	2 029	783	380	2 060	0
Försäkringskassan	7 550	3 084	2 448	7 671	3 084	2 487	0
Inspektion för försvarsunder- rättelseverksamheten, Statens	769	418	1 840	782	418	1 871	0
Inspektionen för strategiska produkter	2 603	918	2 835	2 631	918	2 866	0
Kungl. Tekniska högskolan	37 287	19 774	1 886	37 977	19 774	1 921	0
Myndigheten för statligt stöd till trossamfund	764	305	2 504	755	305	2 475	0
Nationalmuseum	6 848	5 750	1 191	6 957	5 750	1 210	0
Polismyndigheten, Region Stockholm, Gotland	9 749	4 786	2 037	8 438	3 357	2 514	-1 429
Skatteverket	2 046	908	2 254	2 069	908	2 279	0
Stockholms universitet	25 161	9 131	2 756	24 978	8 920	2 800	-211
Styrelsen för teknisk ackreditering	2 315	1 000	2 315	2 368	1 000	2 368	0
Totalförsvarets forskningsinstitut	42 409	22 020	1 926	43 311	22 020	1 967	0
Trafikverket, Förrarprovskontor	30	0	0	31	0	0	0
Trafikverket	3 184	2 811	1 133	3 230	2 811	1 149	0
Transportstyrelsen	0	0	0	10 250	3 474	2 951	3 474
Summa	156 764	78 833	1 989	166 044	79 463	2 090	630

Tabell 6. Det norra området inom Stockholm utanför tullarna

Myndighet	2017			2018			Ändrad area m ²
	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	
Folke Bernadotteakademien	5 962	2 032	2 934	6 157	1 720	3 580	-312
Försvarshögskolan	34 909	13 648	2 558	42 218	16 216	2 603	2 568
Gymnastik- och idrottshögskolan	21 505	12 323	1 745	21 761	12 323	1 766	0

Myndighet	2017			2018			Ändrad area m ²
	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	
Kungl. Tekniska högskolan	487 447	207 249	2 352	484 974	202 496	2 395	-4 753
Naturhistoriska riksmuseet	51 417	41 771	1 231	51 661	41 771	1 237	0
Stockholms konstnärliga högskola	20 700	10 163	2 037	21 290	10 312	2 065	149
Stockholms universitet	552 161	266 671	2 071	561 508	262 491	2 139	-4 180
Sveriges meteorologiska- och hydrologiska institut	5	0	0	5	0	0	0
Väg- och transportforskningsinstitut, Statens	1 386	625	2 217	2 049	920	2 228	295
Summa	1 175 492	554 482	2 120	1 191 623	548 249	2 174	-6 233

Tabell 7. Solna och Sundbyberg

Myndighet	2017			2018			Ändrad area m ²
	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	
Arbetsförmedlingen	7 588	4 082	1 859	8 022	4 204	1 908	122
Centrala studiestödsnämnden	1 941	1 100	1 765	2 205	1 100	2 004	0
Diskrimineringsombuds mannen	9 686	3 340	2 900	11 746	3 902	3 010	562
Folkhälsomyndigheten	41 630	12 036	3 459	42 033	12 036	3 492	0
Försvarsmakten	27 693	31 652	875	26 868	32 034	839	382
Försäkringskassan	26 456	11 306	2 340	26 855	11 306	2 375	0
Gentekniknämnden	154	118	1 306	157	118	1 332	0
Inspektionen för strategiska produkter	0	0	0	3 321	1 427	2 327	1 427
Karolinska Institutet	399 607	136 930	2 918	544 741	153 472	3 549	16 542
Kemikalieinspektionen	12 110	7 663	1 580	12 414	7 663	1 620	0
Kriminalvården, Huvudkontor	0	0	0	6 094	3 283	1 856	3 283
Kronofogdemyndigheten	24 232	12 540	1 932	24 654	12 540	1 966	0
Kungl. Konsthögskolan	2 000	2 000	1 000	0	0	0	-2 000
Kungl. Tekniska högskolan	19 510	5 918	3 297	19 715	5 918	3 331	0
Läkemedelsverket	1 717	787	2 181	1 746	787	2 218	0
Migrationsverket	43 622	25 378	1 719	32 492	17 796	1 826	-7 582
Myndigheten för delaktighet	5 310	2 378	2 233	5 490	2 378	2 308	0
Polishögskolan	49 782	41 885	1 189	52 819	48 185	1 096	6 300
Polismyndigheten, Region Stockholm, Gotland	55 606	31 644	1 757	74 487	37 015	2 012	5 371
Polismyndigheten, Huvudkontoret ⁵	1 259	0	0	0	0	0	0
Rymdstyrelsen	1 076	571	1 885	1 228	571	2 151	0
Rättsmedicinska avdelningen, Stockholm	5 456	2 670	2 043	5 522	2 670	2 068	0
Skatteverket	138 384	72 049	1 921	140 308	72 049	1 947	0
Skolforskningsinstitutet	791	374	2 114	780	374	2 086	0

⁵ Posten avser tilläggsinveteringar.

Myndighet	2017			2018			Ändrad area m ²
	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	Hyra tkr	Area m ²	Hyra/m ²	
Specialpedagogiska skolmyndigheten	2 383	889	2 680	2 423	889	2 725	0
Stockholms universitet	17 225	4 709	3 658	17 404	4 709	3 696	0
Strålsäkerhetsmyndigheten	23 294	10 568	2 204	23 634	10 568	2 236	0
Svenska Kraftnät	36 771	15 700	2 342	37 585	15 700	2 394	0
Säkerhetspolisen	99 876	34 967	2 856	102 222	34 967	2 923	0
Tingsrätter	19 849	7 685	2 583	20 164	7 685	2 624	0
Trafikverket	41 503	20 393	2 035	43 446	21 101	2 059	708
Transportstyrelsen	10 694	6 900	1 550	0	0	0	-6 900
Tullverket	4 045	871	4 645	4 092	871	4 698	0
Upphandlingsmyndigheten	1 952	948	2 059	3 027	948	3 193	0
Åklagarmyndigheten	4 706	1 978	2 379	4 782	1 978	2 417	0
Summa	1 137 907	512 029	2 222	1 302 501	530 244	2 456	18 215

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel.
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.